

ZARZĄDZENIE Nr Or.0050.124.2014
BURMISTRZA KOLONOWSKIEGO

z dnia 20 listopada 2014 r.

w sprawie zasad szacowania ryzyk w Urzędzie Miasta i Gminy Kolonowskie oraz jednostkach organizacyjnych Gminy Kolonowskie

Na podstawie art. 68 oraz art. 69 ust.1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240) oraz w oparciu o komunikat nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 roku w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych (Dz. Urz. Min. Fin. Nr 15, poz. 84), zarządza się, co następuje:

§ 1. Zarządzenie określa organizację i zasady zarządzania ryzykiem w Urzędzie Miasta i Gminy Kolonowskie oraz jednostkach organizacyjnych Gminy Kolonowskie.

§ 2. Zarządzanie ryzykiem odbywa się w oparciu o funkcje stałe i okresowe oraz zadania zidentyfikowane w ramach tych funkcji, a opisane w planie celów, zadań i mierników Urzędu Miasta i Gminy Kolonowskie oraz planach celów, zadań i mierników jednostek organizacyjnych Gminy Kolonowskie na dany rok budżetowy.

§ 3. Proces zarządzania ryzykiem obejmuje:

- identyfikację i ocenę czynników ryzyka oraz określenie ich skutku,
- ustalenie funkcjonujących mechanizmów kontrolnych,
- analizę i hierarchizację ryzyk wg poziomu istotności ryzyka,
- ustalenie strategii wobec ryzyka wysokiego,
- wskazanie osób odpowiedzialnych za podjęcie działań zaradczych oraz ustalenie daty, do której należy podjąć działania,
- wskazanie dokumentów, w których będzie prowadzone monitorowanie efektywności podjętych działań.

§ 4. 1. Identyfikacja ryzyka odbywa się na formularzu stanowiącym załącznik nr 2 do zarządzenia i polega na ustaleniu czynników ryzyka zagrażających prawidłowej realizacji zadań realizowane przez Urząd Miasta i Gminy Kolonowskie lub jednostkę organizacyjną Gminy Kolonowskie biorąc pod uwagę czynniki sprzyjające wystąpieniu ryzyka :

- ekonomicznego i finansowego,
- nadużyć,
- organizacyjnego i zarządzania,
- politycznego i społecznego,
- prawnego,
- środowiskowego i działania sił wyższych,
- technicznego i związanego z infrastrukturą.

2. Identyfikacji ryzyka dokonują kierownicy komórek organizacyjnych Urzędu Miasta i Gminy Kolonowskie wraz z pracownikami merytorycznymi realizującymi zadanie do 15 lutego danego roku budżetowego na formularzu będącym załącznikiem nr 2 do zarządzenia.

3. Ocena ryzyka polega na zwartościowaniu przy pomocy skali punktowej – skutku i prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka.

4. Zasady określania skutku oraz prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka opisano w załączniku nr 1 do zarządzenia.

5. Ustalenie funkcjonujących mechanizmów kontrolnych polega na identyfikacji istniejących środków wykorzystywanych do utrzymania ryzyka pod kontrolą.

6. W oparciu o dokonaną analizę prawdopodobieństwa wystąpienia czynników ryzyka oraz skutków ryzyka ustalany jest poziom istotności ryzyka. Ustala się następujące poziomy istotności ryzyka :

- ryzyko niskie (poziom istotności od 0 do 4),
- ryzyko średnie (poziom istotności 5 do 16),
- ryzyko wysokie (poziom istotności od 17 do 36).

7. Ryzykiem akceptowanym jest ryzyko niskie. Ryzyko średnie wymaga bieżącego monitorowania.

8. Ryzyko wysokie przekraczające akceptowany poziom istotności ryzyka wymaga ustalenia i podjęcia działań ograniczających je przez właściciela ryzyka/lidera zadania, do poziomu akceptowalnego poprzez zmniejszenie jego wpływu lub prawdopodobieństwa ziszczenia się (przeciwdziałanie ryzyku) – załącznik nr 2.

9. Ustala się następujące strategie postępowania w przypadku wystąpienia ryzyka wysokiego:

- akceptację – tolerowanie ryzyka, w przypadku, gdy istnieją określone trudności w przeciwdziałaniu ryzykom, a także gdy koszty podjętych działań mogą przekroczyć przewidywane korzyści,
- unikanie – wycofanie się, zawieszenie działań rodzących zbyt duże ryzyko,
- zabezpieczenie – przeciwdziałanie, działania pozwalające na ograniczenie ryzyka do akceptowalnego poziomu, np. dzięki wzmocnieniu mechanizmów kontroli wewnętrznej (poprzez procedury, wytyczne, zasady, nadzór, itd.) wbudowanych w realizowane procesy,
- transfer – przeniesienie ryzyka na inną instytucję, np. poprzez ubezpieczenie,
- dywersyfikacja – rozproszenie ryzyka,
- redukcję – działania pozwalające na ograniczenie ryzyka do akceptowalnego poziomu, np. dzięki wzmocnieniu mechanizmów kontroli wewnętrznej (poprzez procedury, wytyczne, zasady, nadzór, itd. wbudowanych w realizowane procesy).

10. Wypełniony i podpisany formularz przekazywany jest przez właściciela ryzyka/lidera do Zespołu ds. kontroli zarządczej w wersji elektronicznej i stanowi dokumentację systemu kontroli zarządczej.

11. Zespół ds. kontroli zarządczej, na tym samym formularzu dokonuje ponownej oceny ryzyka do dnia 28 lutego. W przypadku ponownego zidentyfikowania ryzyka wysokiego w zadaniu przez Zespół ds. kontroli zarządczej zadanie wpisywane jest przez koordynatora ds. kontroli zarządczej do planu zarządzania ryzykiem wysokim dla Urzędu Miasta i Gminy Kolonowskie.

12. Proponowane metody przeciwdziałania ryzyku wysokiemu podlegają zatwierdzeniu przez Burmistrza Kolonowskiego w ramach planu zarządzania ryzykiem wysokim dla Urzędu Miasta i Gminy Kolonowskie.

§ 5. 1. Kierownicy jednostek organizacyjnych Gminy Kolonowskie wraz z podległymi pracownikami merytorycznymi do 15 lutego szacują ryzyka do zadań zidentyfikowanych w swoich planach celów zadań i mierników na dany rok budżetowy.

2. Kierownicy placówek oświatowych wraz z pracownikami do 15 października szacują ryzyka w procesie nauczanie, wychowanie, opieka oraz nadzoru pedagogicznego do zadań zidentyfikowanych w swoich dokumentach opracowanych na dany rok szkolny.

3. Kierownicy placówek oświatowych do 15 lutego szacują ryzyka w procesie zarządzania finansowego, organizacyjnego oraz administracyjnego do zadań zidentyfikowanych w swoich planach celów, zadań i mierników na dany rok budżetowy.

4. Pracownicy placówek oświatowych do 15 października szacują ryzyka w procesie nauczanie, wychowanie i opieka do zadań zidentyfikowanych w dokumentach oświatowych, w których dokonano planowania zadań w tych obszarach.

5. Kierownicy jednostek organizacyjnych Gminy Kolonowskie do 28 lutego przekazują jeden egzemplarz planu zarządzania ryzykiem wysokim swojej jednostki organizacyjnej za pośrednictwem Burmistrza Kolonowskiego do Zespołu ds. kontroli zarządczej w ramach monitorowania II poziomu kontroli zarządczej. W przypadku nie zidentyfikowanie ryzyka wysokiego przez jednostki organizacyjne Gminy Kolonowskie ich kierownicy przekazują za pośrednictwem Burmistrza Kolonowskiego do Zespołu ds. kontroli zarządczej Urzędu informację o zidentyfikowanych ryzykach średnich i niskich.

§ 6. 1. Zidentyfikowane ryzyko wysokie oraz ustalone metody jego ograniczania do akceptowanego poziomu są na bieżąco monitorowane przez Zespół ds. kontroli zarządczej, lecz nie rzadziej niż raz po upływie każdego roku budżetowego. Wyniki monitorowania ryzyka koordynator ds. kontroli zarządczej zamieszcza w sprawozdaniu ze stanu kontroli zarządczej za ubiegły rok budżetowy, które przedkłada do zatwierdzenia Burmistrzowi Kolonowskiego.

2. Efektywność zarządzania ryzykiem wysokim podlega niezależnej i obiektywnej ocenie w ramach kontroli wewnętrznej uregulowanej w Regulaminie kontroli zarządczej.

§ 7. Traci moc Zarządzenie Nr 119/2010 Burmistrza Kolonowskiego z dnia 31.12.2010 r. w sprawie procedur zarządzania ryzykiem w Urzędzie Miasta i Gminy Kolonowskie.

§ 7. Wykonanie zarządzenia powierza się koordynatorowi ds. kontroli zarządczej.

§ 8. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2015r.

Z-ca Burmistrza

Konrad Waclawczyk

Zasady oceny zidentyfikowanych ryzyk

1. Zasady oceny stopnia prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka

Opis czynników ryzyka	Prawdopodobieństwo	Punktacja
czynnik nie występuje	0%	0
czynnik występuje rzadko	0 – 20 %	1
czynnik może wystąpić	21 – 40 %	2
czynnik wystąpił	41 – 60 %	3
czynnik wystąpił i spowodował skutek	61 – 80 %	4
czynnik wystąpił i spowodował poważny skutek	81 – 99 %	5
czynnik katastrofalny dla zadania	100 %	6

2. Zasady oceny skutku wystąpienia czynników ryzyka

Kryteria					Punktacja
Finansowe	Organizacyjne	Pracownicy	Ochrona zdrowia i bezpieczeństwo osób	Reputacja	
brak skutku finansowego	brak skutku organizacyjnego	brak rotacji pracowników	brak wypadków przy pracy	brak negatywnych informacji w mediach	0
Znikome skutki finansowe	Znikome zakłócenia w realizacji działań	Znikome odejścia pracowników	Małe prawdopodobieństwo wystąpienia wypadku przy pracy	Ubogie informacje w mediach lokalnych	1
Nieznaczne straty finansowe	Krótkotrwale zakłócenia w działalności	Nieznaczna fluktuacja kadr	Istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia wypadku przy pracy	Ubogie negatywne informacje w mediach	2
Straty finansowe	Zakłócenia w działalności	Fluktuacja kadr	Wypadek przy pracy wystąpił	Negatywne informacje w mediach lokalnych	3
Istotne straty finansowe	Dłuższe zakłócenia w działalności	Istotna fluktuacja kadr	Poważny wypadek przy pracy	Negatywne informacje w mediach lokalnych i regionalnych	4
Poważne straty finansowe	Długotrwale zakłócenia w działalności	Poważna fluktuacja kadr	Poważny wypadek przy pracy skutkujący długotrwałą nieobecnością pracownika w pracy	Negatywne informacje w mediach ogólnopolskich	5
Katastrofalne skutki finansowe	Brak realizacji kluczowych celów	Masowe odejścia pracowników	Utrata życia	Doniesienia prasowe w całym kraju	6

**Arkusz identyfikacji i oceny ryzyka,
ustalenia jego skutków oraz funkcjonujących mechanizmów kontrolnych**

Funkcja		
Zadanie i cel		
Właściciel ryzyka		
I. PRAWDOPODOBIENSTWO WYSTĄPIENIA RYZYKA		
1.	Ryzyko ekonomiczne i finansowe	
1.1.		błędne oszacowanie wpływu dochodów budżetowych związanych z realizacją zadania
1.2.		błędne oszacowanie wydatków budżetowych związanych z realizacją zadania
1.3.		brak środków finansowych w planie wydatków/ plan wydatków nieadekwatny do potrzeb
1.4.		możliwość wystąpienia strat majątkowych (zdarzenia losowe, kary umowne, kradzieże)
1.5.		brak możliwości prawidłowej i terminowej realizacji projektu dofinansowanego ze środków zewnętrznych
1.6.		niewystarczająca liczba etatów
1.7.		trudności z udzieleniem zamówień publicznych (brak oferenta, odwołania itp.)
1.8.		inne o charakterze finansowym
2.	Ryzyko nadużyć	
2.1.		kradzież dokumentu lub mienia
2.2.		zagubienie dokumentu lub mienia
2.3.		zniszczenie dokumentu lub mienia
2.4.		nie obiektywizm przełożonego
2.5.		nierzetelność pracownika
2.6.		sugestie osób trzecich, naciski
3.	Ryzyko organizacyjne i zarządzania	
3.1.		błędne lub niejasne procedury wewnętrzne
3.2.		brak informacji zewnętrznej
3.3.		brak komunikacji wewnętrznej
3.4.		brak określenia zakresu obowiązków i odpowiedzialności
3.5.		brak skutecznych mechanizmów kontroli i nadzoru
3.6.		brak zabezpieczenia kadrowego
3.7.		duże obciążenie pracą
3.8.		brak zastępstw
3.9.		niewystarczająca wiedza, umiejętności, brak predyspozycji
3.10.		brak szkoleń
3.11.		inne związane z zasobami ludzkimi
4.	Ryzyko polityczne i społeczne	
4.1.		brak współpracy ze strony organów ustawowo zobowiązanych
4.2.		negatywny odbiór Urzędu
4.3.		niekontrolowany w czasie napływ dokumentów wymagających przetworzenia
4.4.		nie spełnianie wymagań przez oferentów
4.5.		utrudnianie postępowania przez zobowiązanych

5.	Ryzyko prawne
5.1.	częsta zmiana przepisów
5.2.	nadmiar regulacji prawnych
5.3.	niejednolite orzecznictwo
5.4.	niespójność przepisów
5.5.	ograniczenia czasowe wynikające z przepisów
6.	Ryzyko środowiskowe i działania sił wyższych
6.1.	absencja pracownika spowodowana chorobą
6.2.	kradzież, włamanie
6.3.	wypadek przy pracy
7.	Ryzyko techniczne i związane z infrastrukturą
7.1.	awaryjność systemów informatycznych
7.2.	oprogramowanie niedostosowane do potrzeb
7.3.	brak zabezpieczeń dostępu do sprzętu informatycznego
7.4.	brak łączności
7.5.	brak odpowiedniego sprzętu lub narzędzi pracy
7.6.	nieodpowiednie wyposażenie techniczne obiektu

II. SKUTKI WYSTĄPIENIA RYZYKA (ODDZIAŁYWANIE)		
1.1	Finansowy	
1.2	Organizacyjny	
1.3	Pracownicy	
1.4	Ochrona zdrowia i bezpieczeństwo osób	
1.5	Reputacja	
Szacowanie ryzyka przez osoby realizujące zadanie		
Skutki wystąpienia ryzyka (skala 0-6)	Prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka (skala 0- 6)	Poziom istotności ryzyka (skala 0- 36)
Zidentyfikowane mechanizmy kontrolne przez osoby realizujące zadanie		
Ponowne szacowanie ryzyka przez Zespół ds. Kontroli zarządczej		
Skutki wystąpienia ryzyka (skala 0-6)	Prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka (skala 0- 6)	Poziom istotności ryzyka (skala 0- 36)
Proponowane metody przeciwdziałania ryzyku wysokiemu przez osoby realizujące zadanie		

.....
(data i podpis właściciela ryzyka)

Załącznik Nr 3 do Zarządzenia Nr Or.0050.124.2014
Burmistrza Kolonowskiego
z dnia 20 listopada 2014 r.

PLAN ZARZĄDZANIA RYZYKIEM WYSOKIM						
Ryzyko						Przeciwdziałanie ryzyku
Lp.	Cel -zadanie	Opis ryzyka (wraz z podaniem kategorii)	Wpływ (skutek)	Prawdopodobieństwo	Istotność ryzyka	Planowane metody przeciwdziałaniu ryzyku
1	2	3	4	5	6	7
1						
2						

.....
(pieczęć, data, podpis)